

Eindexamen maatschappijleer vwo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Opgave 3 Modernisering van CAO's

Maximumscore 2

- 19 • De economische conjunctuur: als het slechter gaat met de economie (regel 4) verzwakt dat de positie van een vakbond 1
- Het politieke klimaat: door de veranderde politieke verhoudingen zal een centrumrechts kabinet minder openstaan voor de vakbeweging dan een centrumlinks kabinet. (regels 4-13) 1

Maximumscore 2

- 20 • de Sociaal-Economische Raad/de SER 1
- de Stichting van de Arbeid 1

Maximumscore 2

- 21 Voorbeeld van een goed antwoord is:
De FNV ziet overlegsituaties met werkgevers(organisaties) als middel om haar eigen beleidsdoelstellingen te realiseren. / De FNV wil met werkgevers(organisaties) tot gezamenlijke afspraken komen op centraal niveau. Hierdoor wordt recht gedaan aan het kenmerk van harmoniemodel om via overleg tot gezamenlijke oplossingen te komen voor verschilpunten en belangentegenstellingen.

Maximumscore 2

- 22 - belangrijk voor de vakbeweging 1
Voorbeelden van een goede uitleg zijn (één van de volgende):
- Het totstandkomen van een CAO is het middel van de vakbeweging om tot verbetering van de arbeidsvoorwaarden zoals inkomen en rechtspositie te komen voor de (alle) werknemers in een bepaalde bedrijfstak
 - Door de totstandkoming van CAO's, die bovendien vrijwel altijd algemeen verbindend worden verklaard, hebben de werknemersorganisaties grote invloed op de loonontwikkeling.

Maximumscore 2

- belangrijk voor de werkgeversorganisaties 1
Voorbeelden van een goede uitleg zijn (één van de volgende):
- Door het CAO-overleg worden de looneisen afgestemd op de gemiddelde mogelijkheden van de bedrijven, hetgeen in het algemeen matigend werkt, omdat het verhindert dat sterk winstgevendende bedrijven met hoge lonen de toon zetten.
 - In het CAO-overleg kunnen de werkgevers proberen de looneisen te matigen in ruil voor andere arbeidsvoorwaarden.
 - Door de totstandkoming van CAO's, die bovendien vrijwel altijd algemeen verbindend worden verklaard, wordt de loonconcurrentie tussen werkgevers tegengegaan, dat wil zeggen dat wordt voorkomen dat ze tegen elkaar opbieden om personeel te krijgen.
 - Een CAO-akkoord schept arbeidsrust voor een bepaalde periode.
 - Door de totstandkoming van CAO's, die bovendien vrijwel altijd algemeen verbindend worden verklaard, hebben de werkgeversorganisaties grote invloed op de loonontwikkeling.

Maximumscore 1

- 23 Instemmingsrecht: de OR heeft dit recht in zaken die direct de werknemers betreffen. En dit geldt vooral voor de uitwerking van de arbeidsvoorwaarden op bedrijfsniveau.

Eindexamen maatschappijleer vwo 2004-II

havovwo.nl

Antwoorden

Deel-
scores

Maximumscore 4

- 24 □ • De functionalistische opvatting over sociale ongelijkheid is dat er verschillen zijn in de sociale waardering van posities / dat mensen elkaars positie waarderen in termen van hoger en lager, ze hanteren een rangorde in posities die in de cultuur van de samenleving verankerd ligt. Deze verschillen in sociale waardering hebben in een samenleving een functie, namelijk de ordening en bestendiging van de samenleving

2

voorbeeld van een argument:

- Verschillen in beloning/inkomen leveren de motivatie op om belangrijke taken in de samenleving te vervullen en zijn daardoor van belang voor het voortbestaan van de samenleving. / Sommige kwaliteiten zijn schaarser dan andere en worden daarom beloond met een hogere positie in de sociale rangorde dan andere. (De Jager en De Mok, Grondbeginselen der Sociologie, 1999)

2